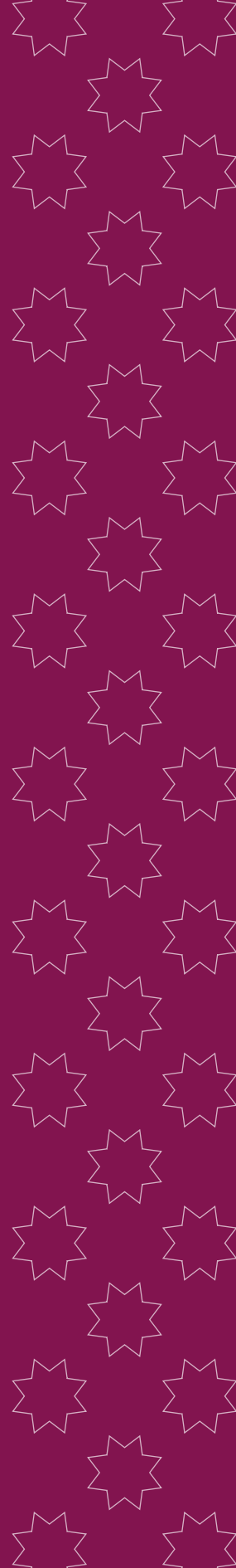

**Knihovna
roku 2026**

Knihovna roku 2026 a další knihovnická ocenění

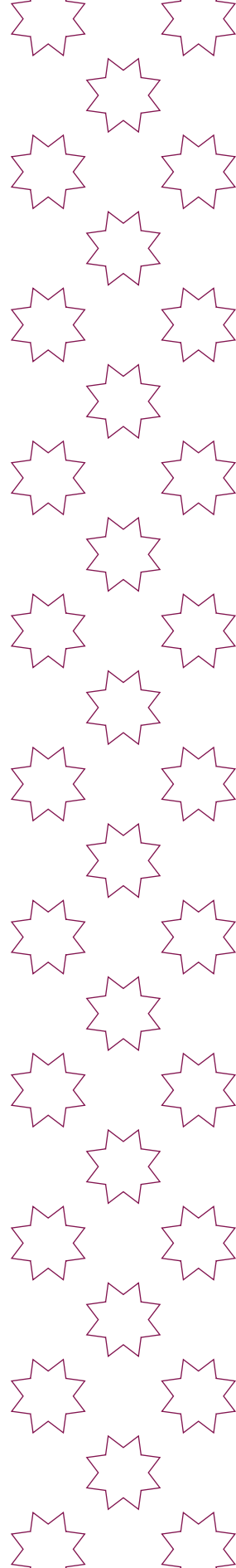

**Knihovna
roku 2026**

Knihovna roku 2026 a další knihovnická ocenění

Praha 2026

Z dodaných podkladů zpracoval a uspořádal kolektiv autorů:

- Lenka Dostálová
- Monika Kratochvílová
- Michaela Staňková
- Marie Šedá

ISBN 978-80-7050-846-6 (brožováno)

ISBN 978-80-7050-847-3 (pdf)

Obsah

Úvod	5
I. Knihovna roku 2026.....	9
Kategorie Základní knihovna	10
Nominace	11
Vítěz kategorie	32
Diplom v kategorii	35
Diplom v kategorii	36
Kategorie Významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb	39
Nominace	40
Vítěz kategorie	47
Diplom v kategorii	48
II. Městská knihovna roku	53
Nominace	53
1. místo	59
2. místo	60
3. místo	63
III. Soutěž MARK.....	67
Vítězové v krajích.....	68
Celostátní vítěz	69
IV. Medaile Zdeňka Václava Tobolky	73
Kategorie Významný přínos k rozvoji českého knihovnictví.....	75
Kategorie Celoživotní práce v českém knihovnictví	78
Držitelé ocenění.....	81

Úvod

Dámy a pánové, vážení kolegové,

v českém veřejném prostoru se často říká, že knihovny jsou náš národní poklad. Někdy se tato slova pronášejí s pýchou, ve které je často cítit jistý podtext samozřejmosti. Ale úspěch knihoven není vůbec samozřejmostí. Loňských 19,4 milionu návštěv knihoven je jistě působivé číslo. Pro mě to však není statistika. Je to důkaz, že touha po poznání, vzdělání a kultuře je živá a silná. A že ji dokážete vy, knihovníci, udržet v pohybu. V neposlední řadě je to pak informace o tom, že to děláte dobře.

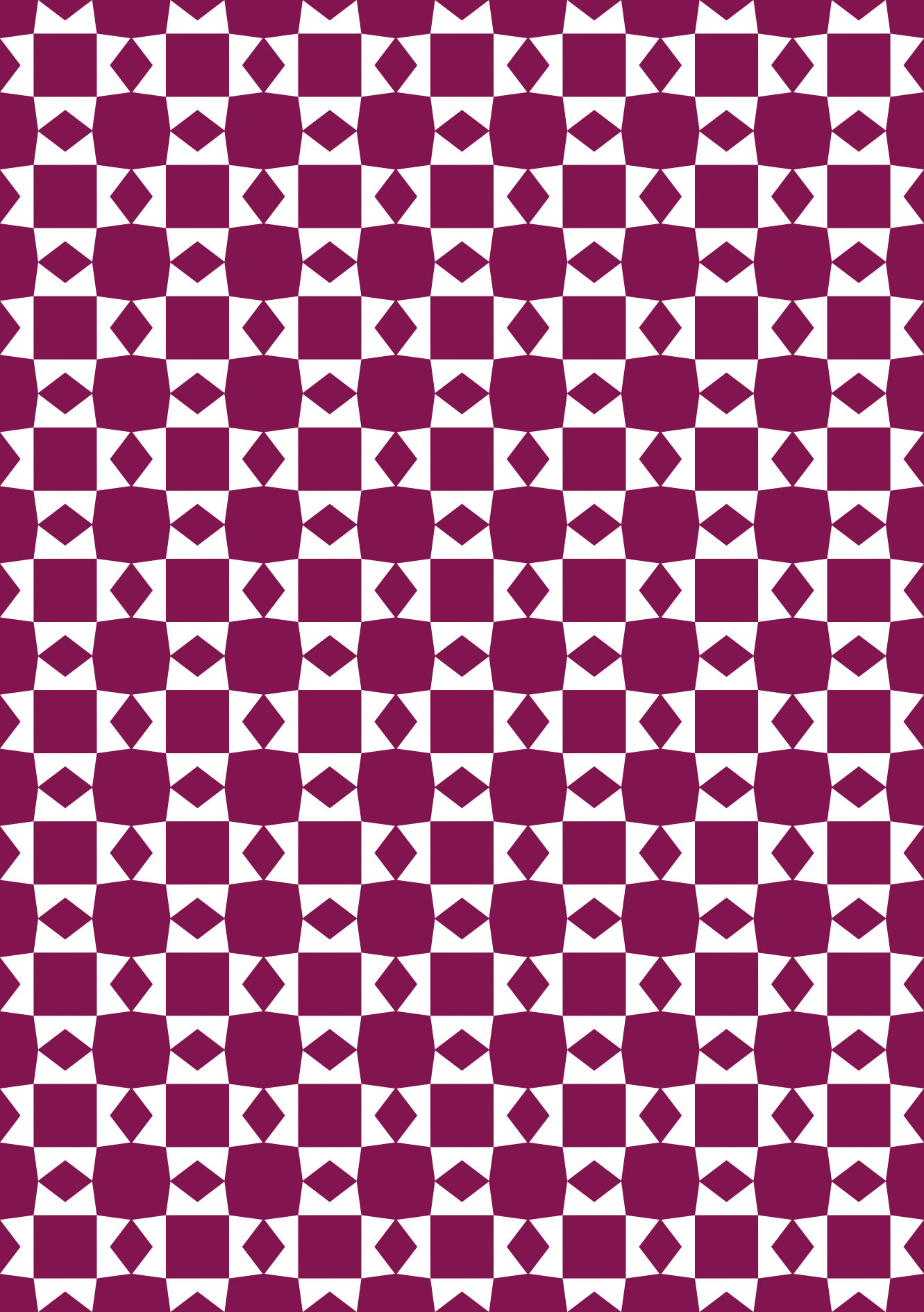
Jsem si plně vědom, že za tím stojí práce lidí, kteří knihovny drží při životě. Práce vedení, které dokáže plánovat a rozvíjet. Práce těch, kteří vám každý den otevírají dveře k vědění. Práce těch, kteří se starají o fondy, o technologie, o programy pro děti i seniory. Tito lidé si zaslouží respekt, protože bez nich by Česká republika neměla tuto skvělou vizitku.

Knihovny dnes nejsou jen místem, kde se půjčují knihy. Jsou centrem poznávání a místem komunitního setkávání. Jsou prostorem, kde člověk může načerpat znalosti, které ho posunou dál. A právě v tomto duchu bych chtěl připomenout slova Umberto Eca. Ten říkal, že knihovny jsou archivem pravdy i omylu. Uchovávají to, co lidstvo poznalo, i to, v čem se mylilo. Protože obojí je součástí našeho intelektuálního dědictví. Knihovna byla pro něj laboratoř lidského poznání, místo, kde se ukazuje, že pravda není jednou provždy daná, ale vzniká v dialogu mezi texty.

Tato myšlenka je dnes mimořádně aktuální. Knihovny nejsou jen institucí. Jsou prostorem, kde se učíme kritickému myšlení, kde se učíme naslouchat, kde se učíme rozlišovat mezi tím, co je podstatné, a tím, co je jen hlukem. A právě proto jsou tak nenahraditelné.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří se starají o to, že knihovny fungují. Že dokáží přitáhnout mladé i starší. Že vytvářejí prostředí, které je otevřené, přátelské a zároveň náročné. Patří vám obrovský dík. A chci říct jasně, že jsme vašimi dlužníky. Vaše práce je službou veřejnosti a službou budoucnosti.

Oto Klempíř
ministr kultury

I

Cena Ministerstva kultury ČR

Knihovna roku 2026

První ročník soutěže o nejlepší veřejnou knihovnu v České republice vyhlásil v roce 2000 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova¹. V témže roce bylo hodnocení knihovny poprvé zařazeno mezi kritéria hodnocení v soutěži Vesnice roku².

Soutěž Knihovna roku je celostátní ocenění, které od roku 2003 vyhlašuje Ministerstvo kultury České republiky. Cena je udělována k ohodnocení dlouhodobých zásluh o rozvoj knihovnictví v obcích nebo mimořádného přínosu k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb.³

Cena Knihovna roku se uděluje ve dvou kategoriích:

*Základní
knihovna*

*Významný počín
v oblasti poskytování
veřejných knihovnických
a informačních služeb*

Pro výběr a posouzení návrhů na udělení ceny Knihovna roku jsou ustaveny dvě poroty: pro kategorii „základní knihovna“ a pro kategorii „významný počín v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“.

Porota ke kategorii „základní knihovna“ fyzicky navštěvuje nominované knihovny a hodnotí je dle výkonnostních kritérií. Porota ke kategorii „významný počín v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“ hodnotí nominace na zasedání.

Cena Knihovna roku v číslech

V letech 2010–2026 bylo v kategorii A uděleno 27 hlavních cen a 48 zvláštních ocenění a diplomů, přičemž v roce 2008 nebyla hlavní cena udělena. V kategorii B bylo uděleno 23 hlavních cen a 24 diplomů.

1 Dostupné z: <https://www.spovcr.cz/>

2 Dostupné z: <https://www.vesniceroku.cz/>

3 Ocenění vychází z nařízení vlády č. 5/2003 Sb.

Kategorie

Základní knihovna

Soutěž Knihovna roku v kategorii „základní knihovna“ navazuje na celostátní soutěž Vesnice roku, kterou vyhlašuje Spolek pro obnovu venkova. Ostatní zapojené subjekty včetně Svazu knihovníků a informačních pracovníků jsou v roli partnerů soutěže.

Dle podmínek soutěže Vesnice roku se do soutěže mohou přihlásit obce vesnického charakteru (včetně statutu města a městyse); je však určena především knihovnám v malých obcích. Předpokládá se již osvědčená návaznost na úspěšné umístění v soutěži Vesnice roku.

Členové hodnoticí komise⁴ v roce 2026

Mgr. Kamila Šeligová

Městská knihovna
T. G. Masaryka Šumperk

Mgr. Lenka Dostálová

Moravská zemská knihovna
v Brně

PhDr. Michaela Staňková

Krajská vědecká knihovna
v Liberci

Mgr. Lukáš Viktořík

Knihovna Kutná Hora

Alena Wachtlová

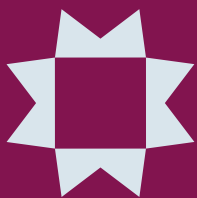
Místní veřejná knihovna
v Praze-Dolních Chabrech

⁴ Členy komise k udělení ceny Knihovna roku jmenuje Ministerstvo kultury ČR.

Nominace

- Místní knihovna Praha-Třeboradice, Hlavní město Praha
- Místní lidová knihovna v Římově, Jihočeský kraj
- Místní knihovna Nevojice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna ve Skuhrově, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Batňovice, Královéhradecký kraj
- Obecní knihovna v Oldřichově v Hájích, Liberecký kraj
- Obecní knihovna Petrovice, Řepiště, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna Hlušovice, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna v Městečku Trnávce, Pardubický kraj
- Místní knihovna v Tlučné, Plzeňský kraj
- Obecní knihovna Psáry, Středočeský kraj
- Městská knihovna Libochovice, Ústecký kraj
- Místní knihovna v Prostřední Bečvě, Zlínský kraj

Karlovarský kraj v roce 2026 na toto ocenění nenominoval žádnou knihovnu.

Místní knihovna Praha-Třeboradice

Hlavní město Praha

Ocenění za přínos k rozvoji kulturního a komunitního života, za zpřístupňování služeb veřejné správy, příkladnou spoluprací s místními spolky a aktivní propagaci knihovny.

Knihovnice: Michaela Šimůnková

Evidenční číslo knihovny: 4746

Místní knihovna v pražských Třeboradicích je moderní veřejná knihovna, která plní roli významného kulturního a komunitního centra. Pod vedením knihovnice Michaely Šimůnkové se stala přirozeným místem setkávání obyvatel Třeboradic i sousedních Čakovic.

Knihovna nabízí kromě klasických výpůjčních služeb také Wi-Fi, Czech POINT, možnost využití eDokladů, knihobudku či donášku knih. Výjimečná je zejména systematická práce s knižním fondem a úspěšné oslovování starších dětí a mladých dospělých, jejichž čtenářství je významným tématem knihovnické praxe.

Knihovna je aktivním partnerem místních institucí a spolků. Pořádá kulturní a komunitní akce, spolupracuje se Sousedským třeboradickým spolkem, komunitním centrem Sýpka a podílí se na organizaci oblíbených akcí pro veřejnost. Díky osobnímu nasazení knihovnice, její odbornosti, kreativitě a schopnosti propojovat knihovnu s veřejným životem představuje knihovna mimořádně živou instituci s významným společenským přesahem.

Rozvoj knihovny dlouhodobě podporuje Městská část Praha-Čakovice, která zajišťuje kvalitní zázemí i odpovídající financování. Výsledkem je otevřená a přátelská knihovna, která významně přispívá ke kulturnímu a společenskému životu místní komunity.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 1 500
- Počet čtenářů celkem: 127
- Počet návštěvníků celkem: 2 493
- Počet výpůjček: 2 134
- Velikost knihovního fondu: 4 164

Místní lidová knihovna v Římově

Jihočeský kraj

Ocenění za inspirativní mezigenerační spolupráci, systematický profesní rozvoj, úzkou spolupráci s MAS Pomalší a místními spolky a za rozvoj knihovny jako moderního kulturního a komunitního centra.

Knihovníci: Lucie Táchová a Vilém Bártů

Evidenční číslo knihovny: 4679

Knihovna v Římově prošla mimořádnou proměnou a z tradiční půjčovny knih se stala živým komunitním centrem. Přestože obec knihovnu dlouhodobě podporovala, zásadní změna nastala v roce 2025, kdy byla provedena rozsáhlá rekonstrukce jejích prostor. Modernizace zahrnovala stavební úpravy, nové vybavení, obnovu knihovního fondu i zavedení automatizovaného knihovního systému.

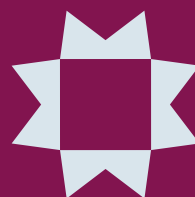
Novou etapu rozvoje odstartovala spolupráce knihovníků Lucie Táchové a Viléma Bártů. Díky jejich společnému nasazení se rozšířila otevírací doba, přibýly nové služby a knihovna začala pořádat pravidelné kulturní, vzdělávací a komunitní akce. Setkávají se zde rodiče s dětmi, senioři i široká veřejnost. Oblibu si získaly čtenářské výzvy pro děti, autorská čtení, cestovatelské přednášky či digitální poradenství pro seniory. Knihovna se také aktivně zapojuje do celostátních projektů na podporu čtenářství.

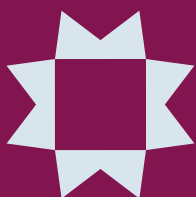
Dnes knihovna nabízí nejen knihy a audioknihy, ale také společenské hry. Výsledkem je výrazný nárůst počtu čtenářů i rozšíření role knihovny v životě obce. Knihovna byla oceněna diplomem Vesnická knihovna Jihočeského kraje 2026. Ocenění potvrzuje, že římovská knihovna je místem setkávání, vzdělávání i aktivního komunitního života.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 1 061
- Počet čtenářů celkem: 60
- Počet návštěvníků celkem: 711
- Počet výpůjček: 436
- Velikost knihovního fondu: 1 652

Místní knihovna Nevojice

Jihomoravský kraj

Ocenění za proměnu knihovny v moderní, otevřený a přívětivý prostor pro čtení, setkávání a komunitní život.

Knihovnice: Monika Češková Hladká, Iva Pazourková

Evidenční číslo knihovny: 5865

Místní knihovna v Nevojicích představuje inspirativní příklad venkovské knihovny, která úspěšně propojuje tradiční knihovnické služby s rozvojem komunitního života. Od roku 2026 sídlí v novém multifunkčním obecním domě, který jí poskytuje moderní a příjemné zázemí. Jeho součástí je také zahrada a střešní terasa, využívané pro venkovní aktivity.

Vedle výpůjčních služeb nabízí knihovna širokou škálu programů pro všechny generace. Návštěvníci si mohou půjčovat knihy i společenské hry, účastnit se přednášek, tvořivých dílen a tematických setkání. Významnou pozornost věnuje dětem a mladým rodinám, zejména prostřednictvím spolupráce s mateřskou školou a rodinným centrem Nevojánek. Knihovna aktivně komunikuje s veřejností prostřednictvím sociálních sítí i vlastní vizuální identity.

Za úspěšným rozvojem stojí práce knihovnic, které propojují zkušenosti z oblasti knihovnictví, vzdělávání, propagace a komunitní práce. Odborné znalosti využívají při rozvoji služeb a přípravě vzdělávacích programů.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 427
- Počet čtenářů celkem: 56
- Počet návštěvníků celkem: 252
- Počet výpůjček: 434
- Velikost knihovního fondu: 2 366

Místní knihovna ve Skuhrově

Kraj Vysočina

Ocenění za rozmanitou nabídku komunitních a vzdělávacích aktivit a propojování místních obyvatel.

Knihovnice: Mgr. Lucie Blažková

Evidenční číslo knihovny: 1375

Místní knihovna ve Skuhrově působí v malé obci, kde svou činností výrazně přispívá ke společenskému dění a oslovuje obyvatele všech věkových kategorií. Vedle knihovnických služeb pravidelně pořádá kulturní, vzdělávací a tvořivé akce, besedy, filmová promítání či oblíbená setkání u deskových her.

Mezi nejúspěšnější akce patří komunitní Dýňobraní, které propojilo rodiny s dětmi při společném tvoření i charitativní podpoře knihovny. Velký zájem vyvolaly také kreativní workshopy zaměřené na tvorbu mandal, stejně jako vzdělávací programy s praktickým zaměřením, například workshop pečení kváskového chleba. Mimořádné oblibě se těší pravidelné Deskohraní, které podporuje mezigenerační dialog.

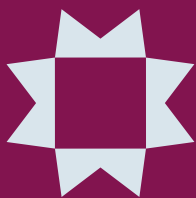
Knihovna své aktivity neustále rozvíjí. Na jejich přípravě se podílejí zastupitelé obce, dobrovolníci, přátelé knihovny i samotní obyvatelé.

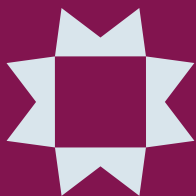
Největší hodnotou knihovny je schopnost vytvářet prostředí založené na spolupráci, vzájemné pomoci a sdílených zážitcích. Knihovna se stala přirozeným centrem obce, které posiluje komunitní soudržnost a smysluplné trávení volného času. Výjimečný přínos knihovny pro rozvoj komunitního života ocenila porota soutěže Vesnice roku diplomem Vesnická knihovna Kraje Vysočina 2026.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 320
- Počet čtenářů celkem: 55
- Počet návštěvníků celkem: 498
- Počet výpůjček: 326
- Velikost knihovního fondu: 203

Obecní knihovna Batňovice

Královéhradecký kraj

Ocenění za systematický rozvoj čtenářské gramotnosti dětí, inspirativní a příkladnou spolupráci na vzdělávacích a školních projektech.

Knihovnice: Markéta Tučková

Evidenční číslo knihovny: 5455

Obecní knihovna v Batňovicích patří již více než sto let k významným kulturním a vzdělávacím institucím obce. Její historie sahá do roku 1920. U příležitosti 100. výročí vydala publikaci mapující její bohatou historii a přínos pro život obce.

Od roku 2009 sídlí v moderních prostorách zrekonstruované budovy bývalé školy v centru Batňovic. Příjemné a funkčně řešené zázemí vytváří ideální podmínky pro práci s dětmi, mládeží i dospělými čtenáři.

Pod vedením knihovnice Markéty Tučkové se knihovna dlouhodobě rozvíjí jako otevřené a bezpečné místo pro aktivní trávení volného času. Systematicky spolupracuje s mateřskou a základní školou, realizuje lekce informačního vzdělávání, besedy, čtenářské a tvořivé dílny, pasování prvňáčků na čtenáře, recitační soutěže, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu či Dny poezie. Je zapojena do projektu Bookstart – S knížkou do života, nabízí audioknihy i deskové hry a cíleně podporuje mezigenerační setkávání.

Za dlouhodobým úspěchem stojí rovněž podpora Obce Batňovice, která knihovnu vnímá jako důležité kulturní, vzdělávací a komunitní centrum. Díky této spolupráci se knihovna stala respektovaným místem rozvoje komunitního života v obci.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 790
- Počet čtenářů celkem: 119
- Počet návštěvníků celkem: 2 719
- Počet výpůjček: 2 182
- Velikost knihovního fondu: 1 092

Místní knihovna Hlušovice

Olomoucký kraj

Ocenění za proměnu knihovny v moderní a živé centrum obce, které podporuje čtenářství a komunitní život, příkladnou spolupráci a inspirativní vizi jejího dalšího směřování.

Knihovnice: Ing. Veronika Lindrová

Evidenční číslo knihovny: 5503

Místní knihovna v Hlušovicích se během krátké doby proměnila v nepostradatelnou součást života obce zejména díky rozsáhlé rekonstrukci prostor a modernizaci služeb. Současně došlo k výrazné obnově knihovního fondu a rozšíření podpory ze strany zřizovatele.

Od roku 2023 vede knihovnu Veronika Lindrová, která z ní díky svému nadšení vytvořila živé místo setkávání pro všechny generace. Knihovna pořádá besedy, tvořivé dílny, soutěže a další akce na podporu čtenářství, mezi nimi například Noc s Andersenem, Rande s knihou naslepo či letní čtenářskou soutěž.

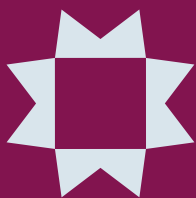
Významnou součástí činnosti je práce s dětmi a rodinami. Knihovna spolupracuje s mateřskou školou, nabízí knižní klubík pro nejmenší, zapojuje se do projektu Bookstart – S knížkou do života a pořádá programy pro děti i rodiče včetně aktivit Rodinného centra Hlušovice.

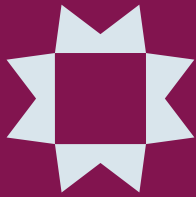
Vedle klasických výpůjčních služeb knihovna nabízí e-knihy a audioknihy. Přestože působí v malé obci, dokazuje, že aktivní knihovna může zásadně ovlivňovat kvalitu života místních obyvatel, podporovat čtenářství a posilovat komunitní soudržnost napříč generacemi. Knihovna byla v rámci soutěže Vesnice roku oceněna diplomem Vesnická knihovna Olomouckého kraje 2026.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 1 090
- Počet čtenářů celkem: 55
- Počet návštěvníků celkem: 1 429
- Počet výpůjček: 1 021
- Velikost knihovního fondu: 1 389

Obecní knihovna v Městečku Trnávce

Pardubický kraj

Ocenění za kulturně-vzdělávací činnost, podporu mediální gramotnosti a propojení knihovny s turistickým a informačním centrem.

Knihovnice: Jitka Stenzlová

Evidenční číslo knihovny: 3180

Obecní knihovna v Městečku Trnávce představuje otevřený prostor pro setkávání. V roce 2012 knihovna získala důstojné zázemí v zrekonstruované budově bývalé mlékárny. Dnes nabízí bezbariérové prostředí s dětským oddělením, výstavní galerií a moderním vybavením.

Knihovna zajišťuje služby nejen v Městečku Trnávce, ale také prostřednictvím čtyř poboček v Bohdalově, Lázích, Petrůvce a Pěčíkově. Významnou pozornost věnuje práci s dětmi a mládeží. Ve spolupráci se základní a mateřskou školou pořádá knihovnické lekce, Pasování prvňáčků na čtenáře, Noc s Andersenem, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu a další projekty na podporu čtenářství. Třetinu registrovaných čtenářů tvoří děti do 15 let.

Knihovna je kulturním centrem regionu. Organizuje přednášky, besedy, výstavy, tvořivé dílny, cestovatelská setkání i programy zaměřené na místní historii a kulturní dědictví spojené se zříceninou hradu Cimbura. Díky práci knihovnice, podpoře obce a aktivní spolupráci místních organizací představuje inspirativní příklad knihovny, která úspěšně propojuje tradiční poslání s potřebami současné společnosti. Knihovna byla v rámci soutěže Vesnice roku oceněna diplomem Vesnická knihovna Pardubického kraje 2026.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 1 463
- Počet čtenářů celkem: 215
- Počet návštěvníků celkem: 3 382
- Počet výpůjček: 3 454
- Velikost knihovního fondu: 9 259

Místní knihovna v Tlučné

Plzeňský kraj

Ocenění za kreativní přístup a dlouhodobou podporu rozvoje čtenářské gramotnosti napříč všemi věkovými skupinami v promyšleném a flexibilním interiéru.

Knihovnice: Kamila Opl Hackerová

Evidenční číslo knihovny: 1162

Místní knihovna v Tlučné od května 2024 působí v nově zrekonstruovaných prostorách s promyšleným a flexibilním interiérem. Jeho sjednocený vizuál, útulná atmosféra a funkční zónování vytvářejí příjemné zázemí pro čtenáře i širokou škálu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit. Od roku 2025 udává směr dalšího rozvoje knihovny knihovnice Kamila Opl Hackerová, která se výrazně podílela také na současné podobě interiéru.

Knihovna je zapojena do projektu Bookstart – S knížkou do života a nabízí programy pro děti, mládež, dospělé i seniory. Nejmenší návštěvníci se setkávají v čtenářském klubu Knihomolík, pravidelně sem docházejí také děti z mateřské a základní školy. Knihovna pořádá pasování prvňáčků na čtenáře, Noc s Andersenem, tematické dny, vzdělávací programy i akce podporující mediální gramotnost.

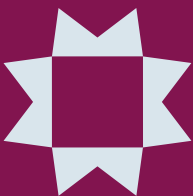
Dospělým nabízí čtenářský klub, kreativní workshopy, autorská čtení, besedy a přednášky. Aktivně spolupracuje se základní školou a centrem sociálních služeb. Senioři oceňují vzdělávací akce, exkurze a semináře zaměřené na bezpečný pohyb v digitálním prostoru.

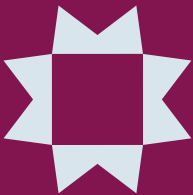
Knihovna se zapojuje do projektů Semínkovna a Pročtené léto, nabízí e-výpůjčky i návratový box na knihy. Významnou oporu má ve svém zřizovateli, obci Tlučná. Díky otevřenosti, kvalitním službám a bohaté nabídce aktivit se knihovna stala centrem komunitního života a místem, kam se obyvatelé rádi vracejí.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 3 295
- Počet čtenářů celkem: 274
- Počet návštěvníků celkem: 7 001
- Počet výpůjček: 5 650
- Velikost knihovního fondu: 10 496

Obecní knihovna Psáry

Středočeský kraj

Ocenění za výjimečné a rozmanité vzdělávací aktivity, úzkou spoluprací s místní základní školou a příkladnou kooperací se zřizovatelem knihovny včetně aktivní propagace.

Knihovnice: Mgr. Lenka Hlinovská

Evidenční číslo knihovny: 2782

Obecní knihovna v Psárech je knihovna, jejíž dynamický rozvoj stojí na úzké spolupráci se zřizovatelem, investicích do kvalitního zázemí a technologií i na sehraném týmu knihovnic, který propojuje zkušenosti různých generací a vytváří pestrou nabídku služeb pro všechny věkové skupiny.

Knihovna je živým místem, které připravuje programy pro děti, mládež i dospělé. Úzce spolupracuje s mateřskou a základní školou. Podporuje čtenářskou gramotnost a nabízí zázemí pro studium i volnočasové aktivity. Silnou stránkou knihovny je dostupnost služeb. Kromě rozsáhlé otevírací doby nabízí samoobslužný knihobox dostupný 24 hodin denně, e-knihy a e-audioknihy. Myslí také na osoby se sníženou mobilitou, kterým zajišťuje pravidelný rozvoz knih.

Knihovna se podílí na komunitním životě obce prostřednictvím dobrovolnických aktivit, podporou mezigeneračního setkávání a vlastních digitálních projektů zaměřených na propagaci čtenářství. O své činnosti informuje prostřednictvím webu, sociálních sítí i multimediálního obsahu. Díky inovativnímu přístupu, podpoře obce Psáry a schopnosti propojovat obyvatele napříč generacemi představuje inspirativní příklad moderní knihovny, která významně přispívá ke kvalitě života místní komunity.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 4 356
- Počet čtenářů celkem: 400
- Počet návštěvníků celkem: 7 630
- Počet výpůjček: 4 573
- Velikost knihovního fondu: 11 548

Městská knihovna Libochovice

Ústecký kraj

Ocenění za proměnu knihovny v moderní, otevřené a inspirativní centrum komunitního života a úzkou spolupráci s vedením města.

Knihovnice: Jitka Lišková, Mgr. Kateřina Laubová

Evidenční číslo knihovny: 2376

Městská knihovna v Libochovicích propojuje více než stoletou tradici s moderními službami a komunitním životem. Sídlí v bývalé zámecké konírně a po rekonstrukci v roce 2025 získala moderní a reprezentativní zázemí odpovídající současným potřebám veřejné knihovny.

Vedle tradičních výpůjčních služeb nabízí knihovna e-knihy a e-audioknihy, samoobslužné půjčování a vracení dokumentů či 3D tisk. Součástí modernizace se stal také přednáškový sál, interaktivní technologie a vybavení pro vzdělávací a kreativní aktivity včetně keramické pece, která se stala pevnou součástí programu knihovny.

Knihovna připravuje bohatý program pro všechny generace, například projekt Bookstart – S knížkou do života, akce na podporu digitální gramotnosti i vzdělávání v rámci Univerzity třetího věku. Je místem setkávání škol, rodin, seniorů i široké veřejnosti.

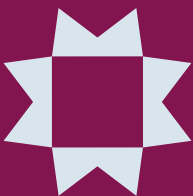
Podobu knihovny v posledních letech výrazně ovlivňuje práce Jitky Liškové a Kateřiny Laubové. Jejich energie, nápady a blízký vztah k návštěvníkům pomáhají vytvářet pevné místo v životě obce. Nezastupitelná je dlouhodobá podpora města Libochovice, jež věnuje pozornost modernizaci prostředí i zkvalitňování služeb.

Městská knihovna v Libochovicích spojuje kulturní dědictví s inovacemi a významně přispívá ke kvalitě života obyvatel města i širokého okolí.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 3 447
- Počet čtenářů celkem: 362
- Počet návštěvníků celkem: 22 918
- Počet výpůjček: 8 194
- Velikost knihovního fondu: 16 780

Vítěz kategorie *Základní knihovna*

Obecní knihovna v Oldřichově v Hájích

Liberecký kraj

Ocenění za mimořádný přínos k mezigeneračnímu propojování komunity, rozvoji čtenářství a vztahu ke knihám, obohacování společenského života a za inspirativní dobrovolnickou činnost, která podporuje setkávání a zkvalitňuje život v regionu.

Knihovník: Josef Bulíř

Evidenční číslo knihovny: 1336

Obecní knihovna v Oldřichově v Hájích je venkovská knihovna, která daleko přesahuje rámec tradičních knihovnických služeb a plní roli skutečného komunitního centra. Pod vedením Josefa Bulíře se stala živým místem aktivního trávení volného času pro všechny generace.

Významným milníkem bylo otevření nových prostor v červnu 2025. Díky podpoře obce vzniklo moderní a příjemné zázemí, které odpovídá současným standardům veřejných knihoven. Vedle klasických výpůjčních služeb nabízí knihovna také e-knihy, e-audioknihy a čtečky elektronických knih.

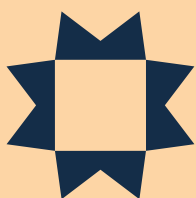
Knihovně se daří propojovat obyvatele všech generací a zapojovat do jejího života také dobrovolníky. Ve spolupráci se spolkem Živo v Hájích a dalšími partnery nabízí dva čtenářské kluby, poetické vycházky, jazykové kurzy, vzdělávání seniorů v digitálních technologiích, aktivity pro rodiny s dětmi, autorská čtení, besedy, promítání, deskové hry i další komunitní akce.

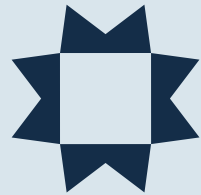
Výjimečný přínos knihovny pro rozvoj kulturního, vzdělávacího a komunitního života ocenila porota soutěže Vesnice roku, která jí udělila diplom Vesnická knihovna Libereckého kraje 2026. Knihovna tak představuje příklad úspěšného propojení kvalitních knihovnických služeb s aktivním budováním místní komunity.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 857
- Počet čtenářů celkem: 88
- Počet návštěvníků celkem: 1 288
- Počet výpůjček: 622
- Velikost knihovního fondu: 2 844

Diplom v kategorii *Základní knihovna*

Místní knihovna v Prostřední Bečvě

Zlínský kraj

Ocenění za výjimečný přínos k uchovávání místních tradic a paměti regionu, rozmanitou kulturní a komunitní činnost, podporu setkávání napříč generacemi a úzkou spoluprací s obcí, místními spolky i rodáky.

Knihovnice: Marcela Kulišťáková

Evidenční číslo knihovny: 257

Místní knihovna v Prostřední Bečvě není jen místem pro půjčování knih, ale přirozenou součástí života obce. Sídlí v Domě služeb v centru obce a díky bezbariérovému řešení je snadno dostupná všem návštěvníkům. Výjimečnou atmosféru prostoru dotváří propojení se sousední kavárnou, které knihovně dává charakter otevřeného místa pro setkávání, rozhovory, odpočinek i společné zážitky.

Důležitou součástí činnosti knihovny je práce s dětmi a podpora čtenářství. Aktivně se zapojuje do projektů Bookstart – S knížkou do života, Knížka pro prvňáčka, Noc s Andersenem či Lovci perel. Knihovna zároveň výrazně pracuje s místní kulturou a tradicemi – podle děl regionálních autorů připravuje tematické komentované procházky přírodou, ve spolupráci se spolky se podílí na masopustním průvodu a setkáních věnovaných valašským zvykům. Již šest let stojí také za letním divadelním festivalem, který se stal oblíbenou součástí prázdninového programu.

Ačkoli knihovna pracuje v komorních prostorách, její význam pro obec je mnohem větší než její velikost. Díky podpoře obce a úzkému kontaktu s obyvateli se stala místem, kde se setkávají různé generace a kde se knihy přirozeně propojují s kulturou a sousedským životem. Za svůj přínos získala v rámci soutěže Vesnice roku diplom Vesnická knihovna Zlínského kraje 2026.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 1 864
- Počet čtenářů celkem: 190
- Počet návštěvníků celkem: 2 743
- Počet výpůjček: 3 353
- Velikost knihovního fondu: 3 340

Diplom v kategorii *Základní knihovna*

Obecní knihovna Petrovice

Moravskoslezský kraj

Ocenění za mimořádný přínos k dlouhodobému propojování české a polské komunity a uchovávání jazykového a kulturního dědictví česko-polského pohraničí prostřednictvím vzdělávání a společenských aktivit.

Knihovnice: Veronika Kyjonková, DiS.

Evidenční číslo knihovny: 2425

Obecní knihovna v Petrovicích významně přispívá ke společenskému životu obce. Vedle knihovnických a informačních služeb podporuje celoživotní vzdělávání a vytváří prostor pro setkávání obyvatel všech generací.

Významnou součástí její činnosti je práce s dětmi a mládeží. Ve spolupráci se základní a mateřskou školou realizuje besedy a vzdělávací programy, například Bookstart – S knížkou do života, čtenářský kroužek, Pasování prvňáčků na čtenáře a aktivně se účastní celostátních kampaní na podporu četby, jako jsou Noc s Andersenem, Týden knihoven či Březen – měsíc čtenářů.

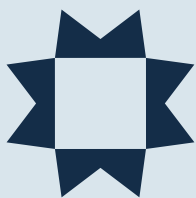
Výjimečný charakter knihovny určuje poloha Petrovic na česko-polské hranici. Knihovní fond je přizpůsoben dvojjazyčné komunitě a knihovna se aktivně věnuje přeshraniční kulturní spolupráci. Pořádá například lekce regionálního jazyka „po naszymu“ či kurz polštiny a mezi výrazné projekty posledních let patřila také výstava Příběhy Petrovic u Karviné a polského pohraničí.

Knihovna nabízí knihy v českém i polském jazyce, e-knihy a e-audioknihy. Díky aktivní práci knihovnice Veroniky Kyjonkové a spolupráci s místními institucemi propojuje knihovnické služby s péčí o místní identitu, kulturní dědictví a komunitní život. Její přínos ocenila porota soutěže Vesnice roku diplomem Vesnická knihovna Moravskoslezského kraje 2026.

Statistické ukazatele za rok 2025

- Počet obyvatel: 5 127
- Počet čtenářů celkem: 256
- Počet návštěvníků celkem: 3 870
- Počet výpůjček: 6 126
- Velikost knihovního fondu: 13 561

Kategorie

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Cena Knihovna roku v kategorii významný počin se uděluje fyzické osobě nebo provozovateli knihovny za mimořádný přínos k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb.

To otevírá prostor pro zviditelnění široké škály projektů: přes digitalizační a výzkumné projekty, databáze, komunitní aktivity, podporu regionálních tradic či využití nejmodernějších technologií při provozu knihoven. Mnohá lokální řešení mají nadregionální i mezinárodní přesah a jsou inspirací pro ostatní knihovny.

Členové hodnotící komise v roce 2026

Mgr. Roman Giebisch, Ph.D.

Národní pedagogické muzeum
a knihovna J. A. Komenského

Mgr. Marta Bauerová

Městská knihovna
ve Svitavách

Ing. Jarmila Dvořáčková

Ostravská univerzita, Univerzitní
knihovna Ostravské univerzity

Ing. Radomíra Kodetová

Krajská knihovna
v Pardubicích

Mgr. et Mgr. Monika

Kratochvílová
Moravská zemská knihovna
v Brně

Mgr. Iveta Mátlová

Slovácké muzeum
v Uherském Hradišti

Mgr. Petr Souček

Národní technické muzeum

Nominace

Akademická knihovna Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Jihočeský kraj

Dobročinná sbírka Srdce za knihu se v roce 2025 uskutečnila již po šesté a dosáhla dosud nejlepších výsledků. Stala se stabilní, odborně vedenou a veřejností ceněnou událostí. Propojuje knihovnické služby s komunitními aktivitami, podporou čtenářství, odbornou prací s fondem i dobrovolnictvím. Tím vytváří příklad iniciativy s výrazným společenským přesahem.

Sbírka má silný odborný a komunitní přínos. Navzájem spojuje studenty, zaměstnance univerzity, obyvatele města, rodiny dětí se zdravotním postižením a neziskový sektor. Darované knihy procházejí odborným posouzením a tříděním. Kvalitní mediální komunikace, zejména pravidelné představování a nabídka knih na sociálních sítích podporuje čtenářství, recyklaci a povědomí o roli knihoven. Posiluje vzdělávací funkci, udržitelnost a díky prodeji za symbolické ceny přináší reálnou pomoc lidem, kteří ji potřebují.

Městská knihovna v Rosicích

Jihomoravský kraj

Projekt Memoria představuje mimořádný počín v oblasti knihovnických služeb, který od roku 2019 významně přispívá k uchovávání a popularizaci historie města Rosice. Jádrem je systematické budování digitální knihovny, která zpřístupňuje historické prameny široké veřejnosti.

Mimořádnou hodnotou je silný komunitní rozměr. Knihovna zapojuje pamětníky i žáky základních škol, čímž podporuje mezigenerační dialog a posiluje vztah mladých k místu, kde žijí. Digitalizované materiály nejsou jen archivovány, ale slouží jako základ pro výstavy, tematické procházky, soutěže či kvízy. Aktivity projektu efektivně popularizují regionální historii a podporují aktivní účast veřejnosti na kulturním životě. Publikační činnost knihovny, věnovaná místním příběhům, vytváří trvalou hodnotu pro budoucí generace.

Krajská vědecká knihovna v Liberci

Liberecký kraj

Transformací hudební knihovny vznikla v roce 2026 nová Kreativní knihovna v Liberci. Nabízí moderní zázemí pro hudbu, umění, moderní technologie, rukodělné aktivity i speciální koutek pro mládež. Komplexní redesign prostoru, na němž knihovna spolupracovala s Cozy Studiem, přinesl stylové a funkční řešení pro veřejný prostor 21. století.

Návštěvníci mohou zkoušet hudební nástroje, pracovat se zvukovými nahrávkami, programovat roboty, natáčet videa před zeleným plátnem nebo využít nabídku pro seniory i děti. Teenageři oceňují neformální zónu s mangou, komiksy a deskovými hrami. Knihovna se tak proměnila v perfektní Třetí místo – živé komunitní centrum, které propojuje generace a nabízí prostor pro vzdělávání, tvorbu i setkávání.

Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Středočeský kraj

Středočeská knihovna v Kladně byla v letech 2023–2026 iniciátorem bezprecedentní systémové proměny regionálních funkcí knihoven ve Středočeském kraji. Jde o nejkomplexnější změnu v této oblasti v ČR. Knihovna připravila hloubkovou analýzu, srovnala praxi v jiných krajích a provedla šetření vybavenosti knihoven jako podklad pro úpravu dotací.

Výsledkem úzké kooperace s krajským úřadem a pověřenými knihovnami je zásadní decentralizace systému: nastavení korektních smluvních vztahů dle metodiky Ministerstva kultury a převedení nákupu výměnného fondu přímo na pověřené knihovny. Tato systémová reforma řeší efektivní fungování knihoven, financování metodické práce a představuje výjimečný počín v oblasti poskytování veřejných služeb.

Lékařská knihovna Fakultní nemocnice Ostrava

Moravskoslezský kraj

Lékařská knihovna Fakultní nemocnice Ostrava představuje špičkové pracoviště s historií od roku 1959. Po úspěšné rekonstrukci z roku 2021 získala moderní prostory s posuvnými regály a dvěma učebnami pro výuku i komunitní akce. Knihovna poskytuje veřejné knihovnické a informační služby zaměstnancům FNO, studentům Lékařské fakulty Ostravské univerzity i odborné veřejnosti. Uživatelé knihovny si mohou vypůjčit nejen odbornou literaturu a periodika z vlastního fondu, ale také z jiných knihoven a informačních středisek. Pro zaměstnance FNO poskytuje specializované bibliograficko-informační služby, řešerše z domácích i zahraničních databází i překladatelské služby do celé řady jazyků.

Kromě standardních výpůjček zajišťuje přístup k licencovaným databázím a vede klíčovou evidenci publikační činnosti pro RIV. Je nepostradatelným partnerem pro vědu, výzkum i každodenní praxi celé nemocnice, slouží i výuce studentů Lékařské fakulty Ostravské univerzity.

Městská knihovna Znojmo

Jihomoravský kraj

Městská knihovna Znojmo, pobočka Loucká, prošla rekonstrukcí a modernizací. Je příkladem transformace malé knihovny v moderní komunitní a vzdělávací centrum. Výsledkem smysluplné spolupráce veřejné instituce, akademického prostředí, metodického pracoviště a zřizovatele vznikla na ploše pouhých 78 m² bezbariérová, multifunkční knihovna, jež výrazně rozšířila možnosti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb.

Jedinečnost projektu spočívá ve spolupráci s Fakultou architektury VUT a Moravskou zemskou knihovnou. Návrh vytvořily studentky architektury, čímž vznikl model propojení akademického prostředí a praxe. Pobočka nabízí variabilní prostor pro školy, počítače, techniku z VISK 3, studijní místa, kuchyňský kout i dětskou část se stupňovitým pódiem pro besedy. Projekt je příkladem toho, že i menší knihovny mohou poskytovat špičkové služby, podporovat komunitní život a sloužit jako inspirace pro celou knihovnickou komunitu.

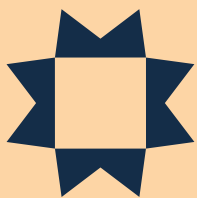

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

Zlínský kraj

Koncem roku 2025 otevřela knihovna na Dolním náměstí své plně zrekonstruované prostory podpořené z EU. Díky bezbariérovému řešení a propojení budov vzniklo moderní komunitní a vzdělávací centrum. V přízemí sídlí bezbariérové Turistické informační centrum, čítárna a půjčovna kol, první patro nabízí regionální literaturu a klidné zázemí. Druhé patro je věnováno dětem a mládeži, disponuje multifunkční učebnou a prostory pro rodiny. Třetí patro slouží dospělým, zahrnuje tichou studovnu, audioknihy a služby pro zrakově postižené. Čtvrté patro hostí obnovený společenský sál pro 80 osob s klimatizací a technikou pro koncerty či Virtuální univerzitu třetího věku.

Knihovna často realizuje programy ve spolupráci s místními partnery a organizacemi nebo jako součást celoměstských a celostátních kampaní. Tato kooperace výrazně posiluje komunitní roli knihovny a přispívá k budování otevřeného a kulturně pestrého městského prostoru. Projekt zásadně pozvedl úroveň kultury a vzdělávání ve Vsetíně a vytvořil pro občany špičkové místo pro setkávání.

Vítěz kategorie

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Knihovna Severočeského muzea v Liberci

Liberecký kraj

Ocenění za revitalizaci knihovny Severočeského muzea v Liberci s cílem zlepšení ochrany knihovního fondu a reprezentace muzejní knihovny veřejnosti.

Začátkem roku 2026 byla završena revitalizace historické knihovny Severočeského muzea. Projekt propojuje ochranu dědictví s jeho zpřístupněním veřejnosti. Původní regály nahradil bezpečný mobiliář, nové osvětlení a probíhá restaurování vzácných tisků. Moderní přístupy a citlivá obnova prostoru vytvořily podmínky pro širší zpřístupnění fondu. Knihovna se proměnila v otevřenou instituci.

Spojení ochrany fondu, digitalizace a úspěšného otevření veřejnosti i badatelům činí z revitalizace významný počin. Na rekonstrukci navazuje koncepce vzdělávacího centra: Muzejní akademie pro seniory či workshopy propojují fond se sbírkami. Historická knihovna je tak živým místem setkávání, které představuje významnou péči o kulturní dědictví.

Diplom v kategorii

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

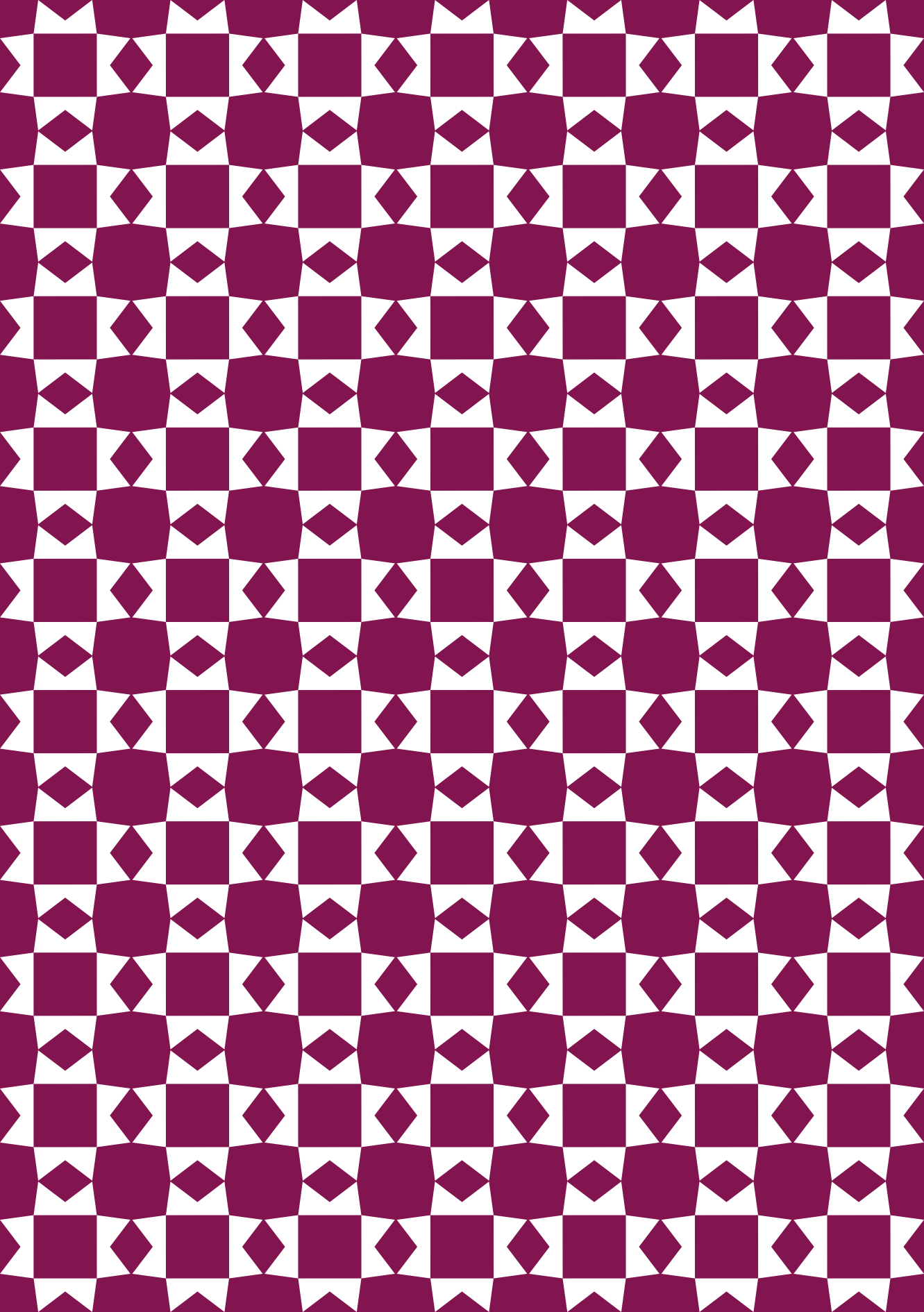
Mgr. Kamila Plisková

Ocenění za projekt Knihovny.Digital – knihovny jako místa podporující digitální občanství.

Kamila Plisková se zásadně zasloužila o téma digitalizace a eGovernmentu v knihovnách (2025–2026). Koordinovala projekt Knihovny.Digital, jehož cílem je přeměna knihoven v místa pro digitální občanství. Stala se hlavní garantkou i lektorkou 18 regionálních seminářů, které proškolily více než 400 knihovníků v oblastech jako Identita občana či Datové schránky. Položila tím robustní základnu, která v knihovnách žije dál formou Digitálních poraden.

Vedla cyklus online Digitálních setkání a byla hlavní garantkou konference Knihovny.Digital (únor 2026), kde propojila knihovny s partnery. Její elán a nasazení proměnily abstraktní téma v běžnou agendu. Přináší mimořádný přínos k rozvoji digitální gramotnosti a služeb a díky její osvětě jsou dnes knihovny bránou do digitálního světa.

II

Městská knihovna roku

Soutěž Městská knihovna roku vyhlašuje od roku 2010 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) a od roku 2015 ji zaštiťuje Svaz měst a obcí České republiky.

Cílem soutěže je ocenit knihovny na území České republiky, které jsou provozovány nebo zřizovány městy, a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění poskytovaných knihovnických a informačních služeb.

Za každý kraj je nominována jedna knihovna, kterou vybírá regionální výbor SKIP ve spolupráci s metodiky krajských knihoven.

Hodnocena je nejvýznamnější akce/počin uspořádaný knihovnou v uplynulém roce a způsob práce knihovny s místní komunitou a jejího působení v rámci města.

Devět nejlépe hodnocených knihoven je navštíveno hodnotitelskou komisí a hodnoceno podle bodovacího dotazníku dle přizpůsobených pravidel mystery shoppingu.

Cena Městská knihovna roku v číslech

Od roku 2010 do roku 2026 bylo uděleno 17 hlavních cen, 14 ocenění za 2. a 3. místo a dvě zvláštní ceny.

Členové hodnotící komise v roce 2026

PhDr. Vít Richter
Národní knihovna ČR

Mgr. Jan Červinka
Městská knihovna v Nymburce

Bc. Kateřina Hubertová
Knihovna města Hradce Králové

PhDr. Marie Šedá
Národní knihovna ČR

Nominace

- Městská knihovna Beroun, Středočeský kraj
- Chomutovská knihovna, Ústecký kraj
- Knihovna Matěje Mikšíčka, Dačice, Jihočeský kraj
- Kulturní, literární a vzdělávací centrum Kamenický Šenov – Městská knihovna, Liberecký kraj
- Městská knihovna Kyjov, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Luhačovice, Zlínský kraj
- Knihovna města Olomouce, Olomoucký kraj
- Městská knihovna Planá, Plzeňský kraj
- Kultura Rychnov nad Kněžnou, Městská knihovna Karla Poláčka, Královéhradecký kraj
- Knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- Městská knihovna Velká Bíteš, Kraj Vysočina
- Městská knihovna Žamberk, Pardubický kraj

Karlovarský kraj a Hlavní město Praha knihovnu do soutěže nenominovaly.

Do druhého kola soutěže postoupily tyto knihovny

- Městská knihovna Beroun, Středočeský kraj
- Chomutovská knihovna, Ústecký kraj
- Knihovna Matěje Mikšíčka, Dačice, Jihočeský kraj
- Městská knihovna Kyjov, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Luhačovice, Zlínský kraj
- Knihovna města Olomouce, Olomoucký kraj
- Kultura Rychnov nad Kněžnou, Městská knihovna Karla Poláčka, Královéhradecký kraj
- Knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- Městská knihovna Velká Bíteš, Kraj Vysočina

Městská knihovna Beroun

Středočeský kraj

Berounská knihovna je živým vzdělávacím, komunitním a pobytovým centrem. Její semknutý a nadšený tým neustále zútlňuje stávající prostory a vytváří z nich otevřený přístav podporující demokratické hodnoty.

Instituce intenzivně rozvíjí mediální, digitální i občanské vzdělávání – od kyberbezpečnosti pro mládež přes cykly pro veřejnost až po Berounskou akademii a U3V pro seniory. Systematicky propojuje spolky i jednotlivce skrze Sousedský festival, swapy či setkání hybatelů platformy Beroun žije. Do městského dění zapojuje i mladou generaci přes participativní projekty jako Prober Beroun. Knihovna je lidem prostě nablízku.

Městská knihovna Planá

Plzeňský kraj

Městská knihovna Planá působí v rámci Odboru kultury MěÚ Planá, jehož pětičlenný tým úzce spolupracuje na jejím rozvoji i akcích. Různorodé programy pro děti, školy i dospělé přitahují do knihovny stále více návštěvníků. Herny pro děti a rodiče, setkávání Deskoborců i akce pro dospělé, zážitkové letní hry i výtvarné výstavy – to vše je Městská knihovna Planá.

Činnost knihovny úspěšně rozvíjí dotační podpora a silné zázemí vedení města, které vnímá kulturu jako klíčovou prioritu. Městská knihovna Planá je tak živým a otevřeným centrem setkávání pro všechny generace.

Městská knihovna Velká Bíteš

Kraj Vysočina

Tým moderní knihovny věří, že právě knihovna má být místem, kam lidé přicházejí nejen za knihami, ale také za inspirací, vzděláváním a lidským kontaktem. Největším úspěchem minulého roku je proměna knihovny v živé kulturně-komunitní centrum města. Nové prostory bývalého pivovaru umožňují rozšiřovat nabídku služeb, vzdělávacích programů i komunitních aktivit.

Prioritou sebraného týmu je naslouchat potřebám obyvatel a vytvářet knihovnu jako otevřené místo pro setkávání, vzdělávání, inspiraci i aktivní trávení volného času.

Knihovna Matěje Mikšíčka, Dačice

Jihočeský kraj

Knihovna Matěje Mikšíčka je živým srdcem kulturního a společenského života v Dačicích a okolí. Jako pověřená knihovna metodicky vede region a nese odkaz významného místního rodáka. Její hlavní silou je vřelý osobní přístup, výborná znalost komunity a dialog s návštěvníky.

Propojuje školy, spolky i generace skrze pestré akce a aktivně rozvíjí digitální i informační gramotnost. Významně pečuje o regionální historii a autory. Dačická knihovna je moderním, otevřeným a přátelským přístavem, kde se tradice setkává s budoucností a kam se lidé rádi vrací.

Městská knihovna v Luhačovicích

Zlínský kraj

Knihovna se nachází na strategickém místě v těsné blízkosti nádraží i škol. Funguje jako živé komunitní centrum pro všechny generace – od rodičů s nejmenšími dětmi přes dospělou populaci až po seniory. Využívá dva víceúčelové sály pro workshopové i vzdělávací akce a nabízí atraktivní, moderní knižní fond.

Díky soustavné podpoře města prošla budova modernizací a je plně bezbariérová. Hlavní silou knihovny je však soudržný tým kolegyní spojených láskou ke knihám, aktivitám i práci s lidmi. Luhačovická knihovna není jen tichou budovou, ale vstřícným místem setkávání, které slouží všem.

Kultura Rychnov nad Kněžnou, Městská knihovna Karla Poláčka

Královéhradecký kraj

Městská knihovna Karla Poláčka v Rychnově nad Kněžnou je moderním kulturním a vzdělávacím centrem regionu. Sídlí v oceněné, architektonicky citlivě zrekonstruované a bezbariérové budově bývalého kina s venkovní terasou. Vedle služeb čtenářům nabízí plně vybavený sál s kapacitou 80 míst a výsuvným hledištěm pro přednášky, divadla i besedy. Jako knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí poskytuje také metodickou podporu okolním obcím.

Rychnovská knihovna je živým komunitním prostorem pro všechny generace a důležitým pilířem městské identity.

Městská knihovna Žamberk

Pardubický kraj

Knihovna v Žamberku je stále více vyhledávanou kulturní institucí, kde registrovaní čtenáři tvoří více než čtvrtinu obyvatel města. Stabilní tým s péčí buduje knihovní fond, spolupracuje se školami a dalšími organizacemi v místě a pořádá unikátní akce. Dlouhodobou stálicí je trénování paměti; tematické lekce certifikované lektorky ze sekce SKIP propojují mnemotechniku, hudbu a kvízy. Kurzy pro malé skupiny přinášejí nejen odborné posílení mysli, ale také přátelské zázemí pro setkávání a udržování vztahů.

Městská knihovna Kyjov

Jihomoravský kraj

Knihovna v Kyjově buduje otevřenou komunitu a moderní zázemí pro všechny generace. Vzdělává školy i seniory v digitálních dovednostech, pořádá autorská čtení a mezigenerační akce. Přátelskou atmosféru propojuje s technologiemi – zavedením e-knih, digitálních průkazů či zapojením do digitální knihovny KUBOknihy. Díky dotaci IROP a podpoře města Kyjova i partnerů došlo k další rekonstrukci prostor a byl spuštěn samoobslužný Furtodobox (24/7), napojený na systém Koha.

Rostoucí zájem občanů i návštěvníků knihovny ukazuje, že skloubení lidskosti a modernizace má smysl.

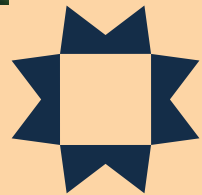

Kulturní, literární a vzdělávací centrum Kamenický Šenov – Městská knihovna

Liberecký kraj

Kamenický Šenov je severočeské sklářské město s bohatou historií a silnou komunitou. Tradice se tu dědí po generace a vytváří úzké vazby i jedinečnou lokální identitu. Město vyniká příkladnou spoluprací s místními sklářskými firmami, které se společně podílejí na rozvoji veřejného prostoru a kulturním životě.

Živým centrem setkávání je nově zrekonstruovaná Městská knihovna s Uměleckou galerií manželů Roubíčkových. Knihovna aktivně pracuje se seniory a pořádá oblíbený charitativní Skleněný blešák na podporu dobrých věcí ve městě.

1. místo

Knihovna Třinec

Moravskoslezský kraj

Ocenění za originální projekty na podporu čtenářství, rozvoj mládežnického dobrovolnictví a výjimečné propojování místních partnerů i komunit.

Mgr. Martina Wolna, ředitelka knihovny

Evidenční číslo knihovny: 2118

Knihovna Třinec představuje progresivní a strategicky řízenou organizaci. Už od roku 2007 tvoří svou koncepci participativně s celým týmem. Pevnou kotvou zůstává rozvoj čtenářství – od projektu Bookstart – S knížkou do života přes stovky lekcí pro školy po originální tvůrčí psaní Psavci či práci s tichými knihami. Toto know-how navíc předává dál českému knihovnictví.

Knihovna systematicky mapuje komunitu a reaguje na specifika Třinecka (průmyslový ráz, polská menšina či geografická roztržštěnost). Propojuje přes čtyřicet místních aktérů – od škol a zřizovatele po místní spolky a MAP. Společně pořádá akce jako ČteFesT, Pohádkový les či Festival svobody. Posiluje lokální identitu („po naszymu“), kultivuje veřejný prostor, provozuje infocentrum a otevírá témata demokracie i digitálních kompetencí. V souladu s celostátním programem Regionální funkce knihoven pomáhá i okolním knihovnám.

Ojedinělé je propojení s Galeríí města Třince a konceptem dětské galerie i rozvoj mládežnického dobrovolnictví v Mklubu a DC DOBRO K3. Kolektiv knihovny staví na otevřené komunikaci, silné značce, a především na mimořádném týmu lidí, který tvoří nejsilnější stránku a motor rozvoje celého regionu.

2. místo

Knihovna města Olomouce

Olomoucký kraj

Ocenění za inovativní technologické a edukační služby, podporu společenské odpovědnosti a vytvoření živého komunitního centra Kotelna.

RNDr. Lenka Prucková, ředitelka knihovny

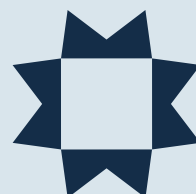
Evidenční číslo knihovny: 81

Knihovna města Olomouce patří k pilířům českého knihovnictví. Bývá mezi prvními u celostátních projektů (Bookstart – S knížkou do života, Noc s Andersenem, Týden pro Knihovny.Digital) a pomáhá s jejich metodikou. Nabízí bohaté e-slужby i Edukační centrum s moderními technologiemi (3D tisk, VR, robotika), kde působí mládežnický H.A.C.K. klub. Udržitelnost rozvíjí v komunitní zahradě ZahradniČtení a jako tvořivé srdce města se zapojuje do Dnů evropského dědictví, Noci muzeí či festivalu Olomouc Design Days.

Dynamický rozvoj dokládá i nová pobočka Kotelna. Unikátní konverzí chátrajícího sídlištního objektu vzniklo prosvětlené komunitní centrum pro více než 30 tisíc obyvatel. Vítězný architektonický návrh z téměř šedesáti projektů přinesl vysokou variabilitu: posuvné regály na kolejnicích, pobytové schodiště, skrytou AV techniku a nepřehlédnutelný vnitřní tobogán pro děti. Budova dbá na ekologii díky tepelným čerpadlům a fotovoltaike, zatímco fasáda zdobená motivy historických abeced odkazuje ke kořenům psaného slova.

Dynamický tým plný mladých knihovníků neustále dbá na seberozvoj a celoživotní vzdělávání. Otevřenost a odpovědný přístup stvrdilo i získání Ceny hejtmána Olomouckého kraje za společenskou odpovědnost. Knihovna města Olomouce i její pobočka Kotelna přirozeně propojují čtenářskou tradici, moderní technologie, ekologii a živou komunitu 21. století.

3. místo

Chomutovská knihovna

Ústecký kraj

Ocenění za ojedinělé spojení služeb moderní knihovny s péčí o památkový objekt a za pořádání širokého spektra kulturních akcí na podporu rodin, menšin a komunitního života.

Mgr. Bedřich Fryč, ředitel organizace Chomutovská knihovna, p. o.

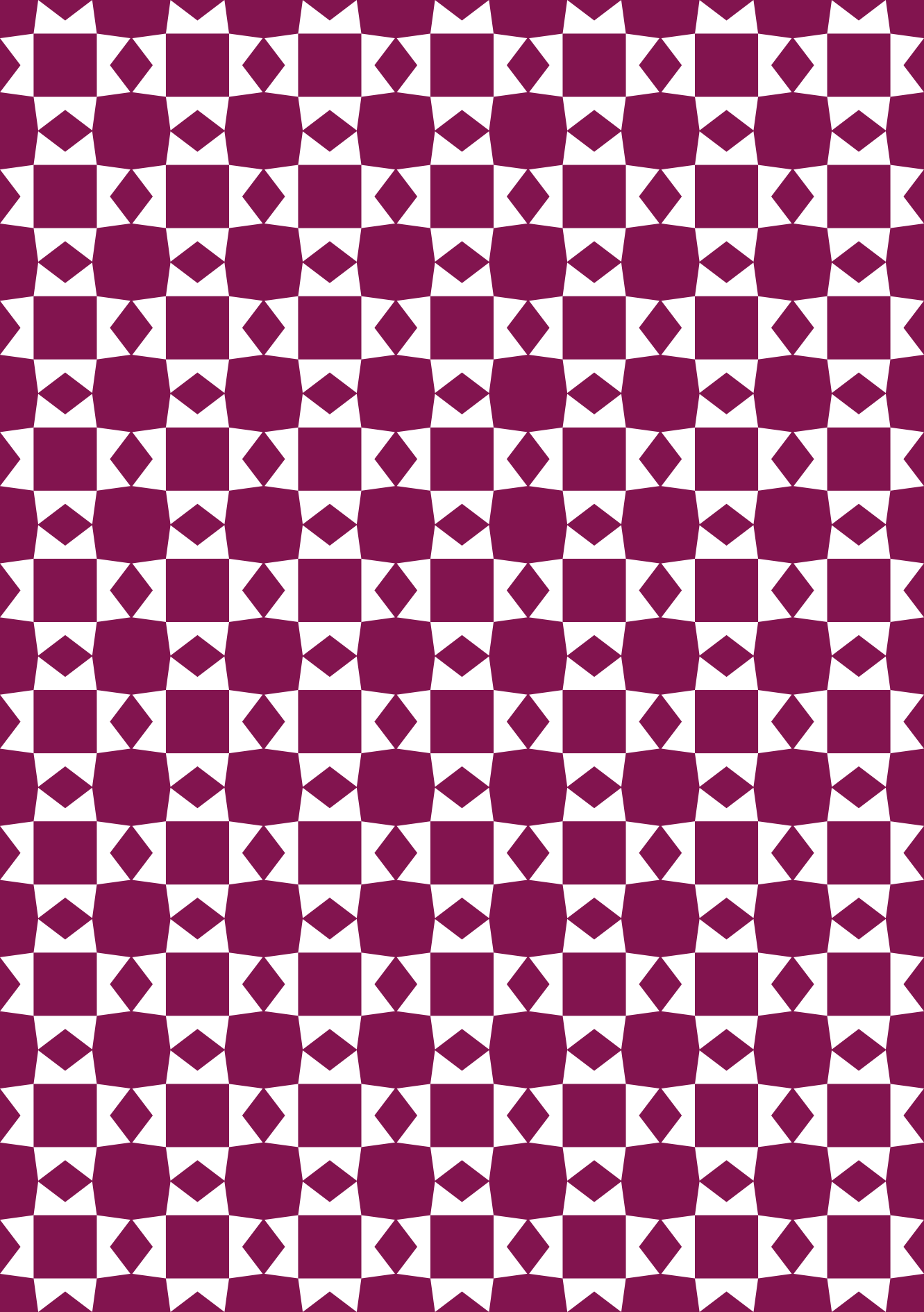
Evidenční číslo knihovny: 1493

Chomutovská knihovna je tradičním kulturním a komunitním srdcem v centru města, a to i v oblastech se zvýšenou koncentrací sociálního vyloučení. Ojediněle spojuje knihovnické, informační a galerijní služby (galerie Špejchar a Lurago) s péčí o významné památky – spravuje jezuitský areál s kostelem sv. Ignáce či Městskou věž s multimedialní expozicí. Pro veřejnost, školy i spolky zajišťuje bohatý program a servisní zázemí, stojí za velkými akcemi jako Otevřeno, April Open nebo Knihovnická pouť.

Instituce nabízí nejširší spektrum aktivit pro rodiny s dětmi, seniory i národnostní menšiny. Výrazně se zaměřuje také na deskové hry: iniciovala založení odborné sekce SKIP a spolu s Městskou knihovnou v Praze podporuje propojování herních knihovníků napříč celou Českou republikou.

Fungování knihovny stojí na úzké spolupráci s regionálními partnery, stabilní podpoře zřizovatele i Ústeckého kraje a úspěšném čerpání dotací. Nejsilnějším článkem je však vzdělaný, kreativní a týmově orientovaný personál, jehož vysoká míra participace a osobního rozvoje vynesla organizaci i ocenění Biblioteca Inspirans. Chomutovská knihovna tak představuje moderní, k návštěvníkům otevřenou instituci s celorepublikovým přesahem.

III

Soutěž MARK

Cenu MARK (Mladá/mladý, moudrá/moudrý; aktivní, atraktivní; rozkvétající, rozumná/rozumný; knihovnice/knihovník) uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky. Cílem této iniciativy je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých knihovníků, pedagogů a studentů oboru a vyzdvihnout jejich konkrétní přínos oboru.

Cena se uděluje fyzické osobě do 35 let s trvalým pobytem na území České republiky za originální, inovativní knihovnicko-informační projekt, počín, stavbu, publikaci či jinou aktivitu s přínosem pro rozvoj knihovnických a informačních služeb.

Vyhodnocení nominací probíhá ve spolupráci regionálních výborů SKIP, krajských a pověřených knihoven a mezi hodnotící kritéria patří originalita, inovativnost, tvůrčí přístupy k řešení, míra užitečnosti pro cílovou skupinu, případně přínos pro širší odbornou komunitu či obor jako celek.

Každý rok může být uděleno až čtrnáct cen na krajské úrovni. Krajská kola organizace zajišťují místně příslušné regionální výbory SKIP ve spolupráci s předsednictvem výkonného výboru SKIP a krajskými a pověřenými knihovnami.

Záštitu nad soutěží převzalo Sdružení místních samospráv⁵.

Cena MARK v číslech

Od roku 2010 do roku 2026 bylo uděleno 17 ocenění.

Členové hodnotící komise v roce 2026

Mgr. et Mgr. Monika Kratochvílová

Moravská zemská knihovna
v Brně

Lucie Čevelová
Knihovna Kroměřížska

Mgr. Michaela Mrázová
Národní knihovna ČR

Mgr. Jakub Mruz
Městská knihovna Krnov

PhDr. Dana Petrádesová
Krajská vědecká knihovna
v Liberci

Mgr. Petra Buráňová
Knihovna města Ostravy

Mgr. Kateřina Pechová
Městská knihovna Dobříš

⁵ Dostupné z: <https://www.smscr.cz/>

Vítězové v krajích

- Mgr. Tereza Karlová, Královéhradecký kraj
- Zdeňka Křivancová, Středočeský kraj
- Karel Mazal, DiS., Olomoucký kraj
- Lucie Mazuchová, Pardubický kraj
- Klára Molinová, Moravskoslezský kraj
- Adéla Prádlarová, Liberecký kraj
- MgA. Martin Praslička, Hlavní město Praha
- Iveta Štouračová, Kraj Vysočina
- Mgr. Magdalena Teturová, Jihomoravský kraj
- Jana Vášová, Ústecký kraj
- Lucie Vítková, Zlínský kraj
- Pavla Volfová, Jihočeský kraj

Karlovarský a Plzeňský kraj do soutěže MARK nominaci nezaslaly.

Celostátní vítěz

MgA. Martin Praslička

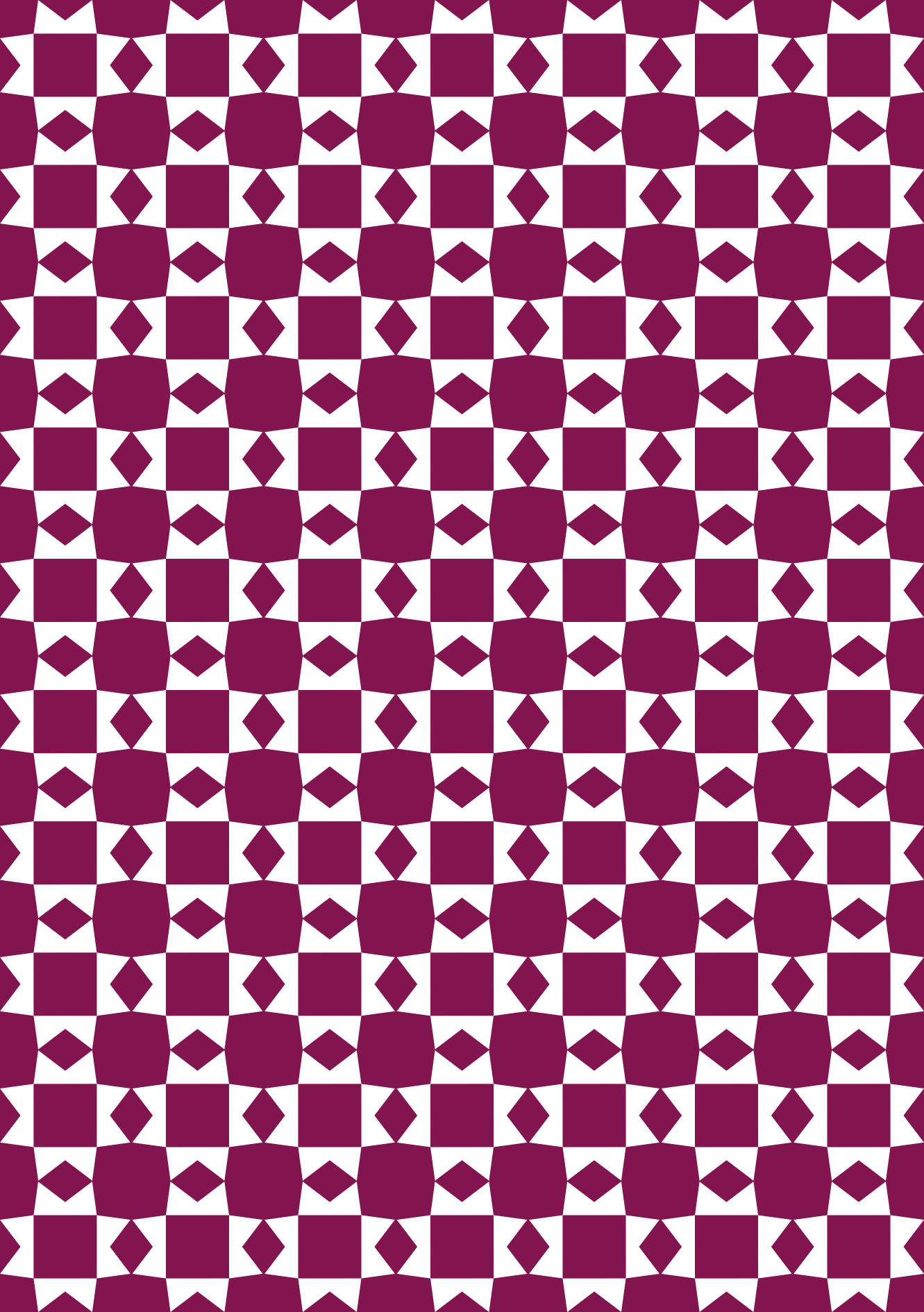
Městská knihovna v Praze

MgA. Martin Praslička významně přispěl k rozvoji digitální gramotnosti a systematické podpoře dobrovolnictví v Městské knihovně v Praze, kde dobrovolnictví vnímá jako plnohodnotný pilíř činnosti. Do těchto aktivit aktivně zapojuje zejména studenty a mladou generaci – těmto skupinám zprostředkovává příležitost k rozvoji kompetencí a občanské angažovanosti, čímž zároveň efektivně rozšiřuje provozní kapacity knihovny.

Z pozice metodika úspěšně integruje moderní knihovnické služby do oblasti digitální inkluze. Od listopadu 2023 se podílel na spoluvytváření sítě digitálních poraden pro seniory v rámci projektu Digitální odysea, které jsou dnes dostupné na více než polovině poboček knihovny. Všechny edukační aktivity osobně navrhuje, koordinuje a metodicky zaštiťuje.

Díky vedení programů jako Týden pro Digitální Česko či Festival bezpečného internetu a rozvoji úzké spolupráce se školami aktivně podporuje mezigenerační dialog. Zajišťuje rovný přístup veřejnosti ke srozumitelnému digitálnímu vzdělávání a výrazně tak přispívá k vnímání knihoven jako klíčových center neformálního učení, komunitní práce a celospolečenského rozvoje.

IV

Medaile Zdeňka Václava Tobolky

Sdružení knihoven České republiky od roku 2000 každoročně uděluje Medaili Zdeňka Václava Tobolky osobnostem, jejichž práce významně přispívá k rozvoji českého knihovnictví. Cílem ocenění je vyzdvihnout jednotlivce, kteří svými aktivitami podporují profesní komunitu a rozvoj knihovnické praxe. Ocenění může získat také instituce, která svou jedinečnou a významnou činností a aktivitami zviditelňuje knihovnictví.

Medaile se uděluje ve dvou kategoriích: za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví a za celoživotní práci v českém knihovnictví.

Ocenění je pojmenováno po Zdeňku Václavu Tobolkovi (1874–1951), kterého zná odborná veřejnost jako legendárního „otce zakladatele“ moderního českého knihovnictví. Návrh medaile zhotovil medailér Michal Vitanovský.

Medaile Z. V. Tobolky v číslech

Od roku 2000 do roku 2026 bylo uděleno 163 medailí a jedno speciální ocenění.

Členové hodnotící komise v roce 2026

Mgr. Martina Wolna
Knihovna Třinec

Mgr. Tomáš Foltýn
Národní knihovna ČR

Ing. Jan Kaňka
Krajská knihovna
Františka Bartoše ve Zlíně

Ing. Radomíra Kodetová
Krajská knihovna v Pardubicích

prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.
Moravská zemská knihovna v Brně

PhDr. Dana Petrýdesová
Krajská vědecká knihovna v Liberci

RNDr. Tomáš Řehák, Ph.D.
Městská knihovna v Praze

Kategorie

Významný přínos k rozvoji českého knihovnictví

Veronika Chruščová

Městská knihovna v Praze / SDRUK

Veronika Chruščová, jež působí v Městské knihovně v Praze, představuje klíčovou osobnost mezinárodní spolupráce českého knihovnictví. Její profesní nasazení je v posledních letech neodmyslitelně spjata se Sdružením knihoven ČR (SDRUK), kde koordinuje odborné aktivity. Má mimořádnou schopnost propojovat lidi, knihovny, myšlenky i země a úspěšně přenášet evropské trendy do tuzemské praxe.

Významně se zasloužila o partnerství s Norskou asociací knihoven, které zásadně přispělo k profesionalizaci SDRUK, a o organizaci výroční konference EBLIDA v České republice. Jako koordinátorka konferencí, zejména Knihoven současnosti, pomáhá vytvářet podnětné prostředí pro rozvoj celého oboru. Její systematická práce přináší knihovnám cenné kontakty, nové zkušenosti a otevřenost vůči Evropě.

Mgr. Barbora Čížinská

Knihovna města Hradce Králové

Mgr. Barbora Čížinská z Knihovny města Hradce Králové patří k nejvýraznějším tvářím podpory čtenářství v České republice. Je hlavní hybnou silou, koordinátorkou a ambasadorkou celostátního projektu Bookstart – S knížkou do života. S neúnavnou energií a profesionalitou zajišťuje jeho rozvoj, komunikaci s partnery i veřejnou správou, distribuci metodických materiálů a motivačních sad. Projekt pod jejím vedením oslovil již přes 152 000 rodin a propojil přibližně 560 knihoven. Významně tak přispěla k rozvoji čtenářské gramotnosti nejmenších dětí, posílení rodinných vazeb i komunitní role knihoven v obcích.

Ocenění je vyjádřením hlubokého respektu k jejímu mimořádnému pracovnímu nasazení a schopnosti spojovat knihovny, partnery a veřejné instituce kolem společného a smysluplného cíle.

Ing. Jana Tomancová

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

Ing. Jana Tomancová je zástupkyní ředitele a krajskou metodičkou Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně. Dlouhodobě formuje a zvyšuje úroveň metodické podpory a celoživotního vzdělávání v knihovnickém oboru. Je autorkou a hlavní tvůrkyní úspěšného e-learningového kurzu Minimum obecního knihovníka, který vznikl za podpory programu VISK 1. Tento inovativní vzdělávací program, poskytující klíčové základy oboru neprofesionálním knihovníkům v malých obcích, úspěšně adoptovalo již jedenáct krajů České republiky a prošly jím stovky pracovníků. Jana Tomancová se klíčovou měrou podílí také na koordinaci regionálních funkcí, vzdělávání metodiků a jako hlavní organizátorka celostátní konference Elektronické služby knihoven výrazně přispívá k rozvoji celého oboru. Toto ocenění vyzdvihuje její systematickou, koncepční a pro české knihovnictví mimořádně přínosnou práci.

Kategorie

Celoživotní práce v českém knihovnictví

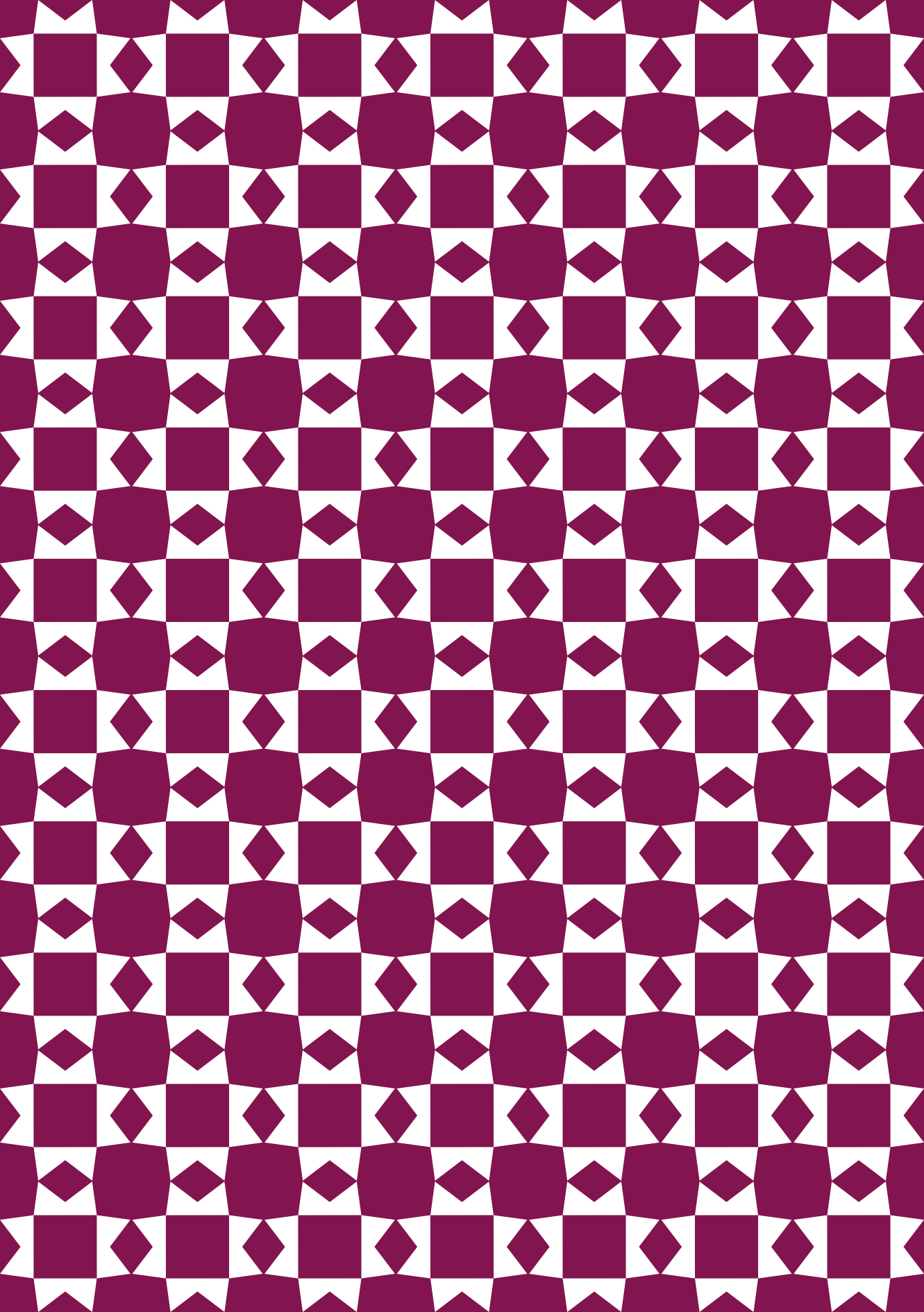
PhDr. Petr Mašek

Knihovna Národního muzea

PhDr. Petr Mašek je respektovaný knihovědec, dlouholetý pracovník a bývalý vedoucí oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea, kde v současnosti působí jako zástupce vedoucího. Svou celoživotní profesní dráhu zasvětil komplexní ochraně, odbornému zpracování a dokumentaci historických knižních fondů. Patří k našim nejvýznamnějším znalcům hradních a zámeckých knihoven, knižní provenience a genealogie šlechtických rodů středoevropské aristokracie. Své mimořádné znalosti zúročil v bohaté publikační činnosti, mezinárodních výzkumných projektech i jako soudní znalec v oblasti historických fondů.

Ocenění je vyjádřením uznání za jeho celoživotní, systematickou a badatelskou činnost, která zásadně přispěla k záchraně, ochraně a popularizaci našeho kulturního dědictví.

Držitelé ocenění

Knihovna roku, kategorie

Základní knihovna

2000

- Místní knihovna Brodek u Přerova, Olomoucký kraj

2001

- Obecní knihovna Horní Lideč, Zlínský kraj

2002

- Místní lidová knihovna Sepekov, Jihočeský kraj

2003

- Obecní knihovna v Jindřichovicích pod Smrkem, Liberecký kraj
- Obecní knihovna Valašská Bystřice, Zlínský kraj
- Místní knihovna Horní Stropnice, Jihočeský kraj

2004

- Místní lidová knihovna v Kostomlatech pod Milešovkou, Ústecký kraj
- Místní knihovna v Babicích, Zlínský kraj
- Obecní knihovna v Mydlovarech, Jihočeský kraj

2005

- Místní lidová knihovna Havlíčkova Borová, Kraj Vysočina
- Místní lidová knihovna Božetice, Jihočeský kraj
- Místní knihovna ve Strážově, Plzeňský kraj

2006

- Obecní knihovna Býšť, Pardubický kraj
- Místní knihovna Myslibořice, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Radslavice, Olomoucký kraj

2007

- Obecní knihovna Bory, Kraj Vysočina
- Místní knihovna Všechnovice, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Vidče, Zlínský kraj

2008

- Obecní knihovna v Pavlovicích u Přerova, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Mokrá-Horákov, Jihomoravský kraj
- Obecní knihovna Praskačka, Královéhradecký kraj

2009

- Obecní knihovna Protivanov, Olomoucký kraj
- Městská knihovna Březová, Karlovarský kraj
- Knihovna s infocentrem v Kolovratech, Hlavní město Praha

2010

- Obecní knihovna v Petrůvkách, Kraj Vysočina
- Vzorná lidová knihovna Velké Popovice, Středočeský kraj
- Obecní knihovna Poteč, Zlínský kraj

2011

- Místní veřejná knihovna Vavřinec-Veselice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna v Miletíně, Královéhradecký kraj
- Obecní knihovna Jaroměřice, Pardubický kraj

2012

- Obecní knihovna Ratíškovice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna Ostravice, Moravskoslezský kraj
- Obecní knihovna v Košťálově, Liberecký kraj

2013

- Knihovna dr. E. Bořického Milín, Středočeský kraj
- Místní knihovna Žabeň, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna v Měrunicích, Ústecký kraj

2014

- Obecní knihovna Horní Lideč, Zlínský kraj
- Obecní knihovna ve Vikýřovicích, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna v Lomnici, Karlovarský kraj

2015

- Městská knihovna Hroznětín, Karlovarský kraj
- Místní knihovna Vrdy, Středočeský kraj
- Obecní knihovna v Kuníně, Moravskoslezský kraj

2016

- Obecní knihovna v Rapotíně, Olomoucký kraj
- Místní knihovna Boršov nad Vltavou, Jihočeský kraj
- Obecní knihovna Batňovice, Královéhradecký kraj

2017

- Knihovna městyse Křtiny, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Zruč nad Sázavou, Středočeský kraj
- Obecní knihovna Velká Hleďsebe, Karlovarský kraj

2018

- Místní knihovna Pavla Křížkovského Holasovice, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna Černotín, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Horní Ves, Kraj Vysočina

2019

- Místní knihovna ve Větrném Jeníkově, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Lomnice, Karlovarský kraj
- Místní knihovna ve Svijanech, Liberecký kraj

2020

- Knihovna Halenkov, Zlínský kraj
- Obecní knihovna Jaroměřice, Pardubický kraj
- Místní lidová knihovna v Kostomlatech pod Milešovkou, Ústecký kraj

2021

- Obecní knihovna ve Statenicích, Středočeský kraj
- Místní knihovna v Číměři, Kraj Vysočina
- Veřejná knihovna Slivenec, Hlavní město Praha

2022

- Místní veřejná knihovna v Praze-Dolních Chabrech, Hlavní město Praha
- Knihovna Smrčná, Kraj Vysočina
- Knihovna městyse Choltice, Pardubický kraj

2023

- Místní knihovna obce Halenkovice, Zlínský kraj
- Místní lidová knihovna Sněžné, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Dolní Břežany, Středočeský kraj

2024

- Místní knihovna v Hodicích, Kraj Vysočina
- Místní knihovna Ořechov, Zlínský kraj
- Místní knihovna v Bohdíkově, Olomoucký kraj

2025

- Obecní knihovna Mokrá, Jihomoravský kraj
- Obecní knihovna ve Vrbátkách, Olomoucký kraj
- Místní knihovna Senožaty, Kraj Vysočina

2026

- Obecní knihovna Oldřichov v Hájích, Liberecký kraj
- Místní knihovna v Prostřední Bečvě, Zlínský kraj
- Obecní knihovna Petrovice, Moravskoslezský kraj

Knihovna roku, kategorie

Významný počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

2003

- Mgr. Milena Kodýmová, ředitelka Městské knihovny v Jindřichově Hradci, Jihočeský kraj
- Vydání e-knihy Kohoutí kříž, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Jihočeský kraj

2004

- PhDr. Vojtěch Balík, ředitel Národní knihovny ČR, Hlavní město Praha
- Poprvé do školy – poprvé do knihovny, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Jihomoravský kraj

2005

- Centrum celoživotního učení..., Knihovna Kroměřížska Zlínský kraj
- Projekt vybudování společenského centra pro děti, Knihovna Dr. Emanuela Borického Milín, Středočeský kraj

2006

- Zpřístupnění nových informačních zdrojů pro paliativní péči, Knihovna hospicového občanského sdružení Cesta domů, Hlavní město Praha
- Nová budova krajské knihovny, Krajská knihovna Karlovy Vary, Karlovarský kraj

2007

- Projekt Šablona webu pro malé knihovny, Knihovna města Hradce Králové, Královéhradecký kraj
- Romaňi Kereka, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

2008

- Hlavní cena nebyla udělena
- Realizace projektů k podpoře čtenářství s využíváním mezinárodní spolupráce knihoven na Slovensku, v Polsku a Maďarsku Městská knihovna Český Těšín, Moravskoslezský kraj

2009

- Knihy Karla Čapka on-line, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Komunitní centrum volného času „Lukáš“, Městská knihovna Sedlčany, Středočeský kraj

2010

- Projekt výstavby Národní technické knihovny, Ing. Martin Svoboda, ředitel Národní technické knihovny v Praze, Hlavní město Praha
- Uživatelsky velmi ceněná široká škála kulturně-vzdělávacích aktivit, Městská knihovna Vamberk, Královéhradecký kraj

2011

- Mollova sbírka map, Moravská zemská knihovna v Brně, Jihomoravský kraj
- Přestavba ústřední knihovny, Regionální knihovna Karviná, Moravskoslezský kraj

2012

- Práce s uživateli s handicapem, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- Implementace mezinárodních standardů a digitalizace dokumentů, PhDr. Bohdana Stoklasová, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha

2013

- Modernizace prostor a tvořivý přístup k rozvoji komunitní knihovny, Městská knihovna Litvínov, Ústecký kraj
- Sloučení fakultních knihoven do efektivního celku v moderně koncipované budově knihovny, Vědecká knihovna Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Ústecký kraj

2014

- Zavedení výpůjček e-knih, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Jihočeský kraj
- Lekotéka – hračky a pomůcky, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Jihomoravský kraj

2015

- Podpora čtenářství formou kritického myšlení, Městská knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- Kniha do vlaku, Městská knihovna Mikulov, Jihomoravský kraj

2016

- Průkopnické prosazení biblioterapie, Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj
- Vytvoření a rozvíjení projektu Obalkyknih.cz, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích a Moravská zemská knihovna v Brně

2017

- Děti čtou nevidomým dětem, Krajská vědecká knihovna v Liberci, Liberecký kraj
- Spolupráce knihovny a školy rozvíjející čtenářskou gramotnost, Městská knihovna Sedlčany, Středočeský kraj

2018

- Implementace projektu Bookstart – S knížkou do života, Mgr. Roman Giebisch, Ph.D., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- Vedení klubové činnosti jako významného sociálního a socializačního prvku napříč všemi generacemi, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

2019

- Poradenské a edukační centrum, Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, Ústecký kraj
- Publikace Dějiny veřejných lidových knihoven, doc. PhDr. Jaromír Kubíček, CSc., Jihomoravský kraj

2020

- Projekt CENTRAL, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Půda – moderní učebna, Městská knihovna Polička, Pardubický kraj

2021

- Knihovna na Křižovatce, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- Digitální knihovny v době pandemie COVID-19, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha

2022

- Publikace Jak řídit knihovnu, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- Ta Božena, Městská knihovna Litomyšl, Pardubický kraj

2023

- Kiosek – první samoobslužná pobočka v síti Městské knihovny v Praze (a ČR), Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Knihovna v Křišťálovém údolí, Krajská vědecká knihovna v Liberci, Liberecký kraj

2024

- Realizace odvážného a inovativního konceptu samoobslužné komunitní knihovny s atraktivním programem, moderními technologiemi, sociální kavárnou a zahradou, Městská knihovna Chodov, Karlovarský kraj
- Mezinárodní odborná konference Bohumil Hrabal neidylický. Přehlížené a ukryté aspekty jeho díla, Městská knihovna Nymburk, Středočeský kraj

2025

- Ing. Aleš Brožek a kol., za mimořádnou aktivitu na rozvoji Slovníku českých knihovníků
- Koncepční proměna odborného časopisu Čtenář, Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Středočeský kraj

2026

- Revitalizace knihovny Severočeského muzea v Liberci s cílem zlepšení ochrany knihovního fondu a reprezentace muzejní knihovny veřejnosti, Severočeské muzeum v Liberci, Liberecký kraj
- Mgr. Kamila Plisková, za projekt Knihovny.Digital – knihovny jako místa podporující digitální občanství

Držitelé ocenění Městská knihovna roku

- **2010** Knihovna města Ostravy
- **2011** Městská knihovna Louny
- **2012** Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana
- **2013** Knihovna města Hradce Králové
- **2014** Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- **2015** Knihovna města Olomouce
- **2016** Městská knihovna Sedlčany
- **2017** Městská knihovna Slavičín
- **2018** Regionální knihovna Karviná
- **2019** Městská knihovna Písek
- **2020** Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- **2021** Městská knihovna Semily
- **2022** Městská knihovna Frýdek-Místek
- **2023** Knihovna Kutná Hora
- **2024** Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk
- **2025** Knihovna Matěje Josefa Sychry Žďár nad Sázavou, Kraj Vysočina
- **2026** Knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj

Držitelé ocenění MARK

- **2010** PhDr. Petr Škyřík, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2011** Bc. Helena Selucká, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- **2012** Mgr. Blanka Vorlíčková, Ústav informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha, Hlavní město Praha
- **2013** PhDr. Ladislava Zbiejczuk Suchá, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2014** Mgr. Dagmar Chytková, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2015** Mgr. Eva Vojtíšková, Vysoké učení technické, Brno, Jihomoravský kraj
- **2016** Vojtěch Vojtíšek, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2017** PhDr. Linda Jansová, Ph.D., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- **2018** Kateřina Nekolová, M.A., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- **2019** Bc. Hana Pietrová, Knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- **2020** Mgr. Ondřej Hudeček, Ph.D., Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2021** Tomáš Pavelka, Zámecká knihovna Mořice, Olomoucký kraj
- **2022** Mgr. Michaela Mrázová, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, Moravskoslezský kraj
- **2023** Mgr. Helena Dlouhá, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj
- **2024** Bc. Michal Jokeš, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2025** Lucie Čevelová, Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj
- **2026** MgA. Martin Praslička, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha

**Knihovna
roku 2026**

Knihovna roku 2026 a další knihovnická ocenění

Z dodaných materiálů zpracoval a uspořádal kolektiv autorů:

- Lenka Dostálová
- Monika Kratochvílová
- Michaela Staňková
- Marie Šedá

Layout: Jan Chabr

Grafická úprava a sazba: Karolína Bendová

Redakce: Oddělení nakladatelství a výstavnictví Národní knihovny ČR

Fotografie: Martin Benčík, Vlasta Casadio Pavlíková, Zuzana Homolka Fedorová,
Chomutovská knihovna, Liberecký kraj, Místní knihovna v Tlučné, Radim Němeček,
Šimona Němečková, Obecní knihovna Petrovice, Radek Plánka, David Růžička

Vydala Národní knihovna České republiky

Mariánské náměstí 190, 110 00 Praha 1

vydavatelstvi@nkp.cz

1. vydání

Praha 2026

Tisk: powerprint s.r.o.

Neprodejné

Ministerstvo
kultury